

Duurzame belegging een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstig afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU Taxonomie** is een classificatie systeem, dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten** is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociale duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstellingen kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de Taxonomie.

Model voor de periodieke informatieverstopping voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Product benaming: BpfBOUW BeterExcedent-regeling

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 549300B75W128C2XNV02

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S kenmerken)

Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

Ja

Nee

Er zijn **duurzame beleggingen met een milieudoelstelling** gedaan: ___%

in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

Er zijn **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ___%

Het product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**, en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimumaandeel duurzame beleggingen van ___%

met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

met een sociale doelstelling

Het product promootte E/S kenmerken, maar deed geen duurzame beleggingen

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

BpfBOUW heeft gedurende het afgelopen kalenderjaar 2022 (de referentieperiode) verschillende ecologische en/of sociale (E/S) kenmerken gepromoot in de regeling conform het Verantwoord Beleggen beleid (VB beleid). In de referentieperiode is in de regeling geen duurzame belegging gedaan met een milieudoelstelling of een sociale doelstelling zoals bedoeld in de Taxonomie-verordening.

Hieronder volgt een beschrijving hoe de regeling heeft voldaan aan de promotie van E/S kenmerken. Eventuele maatregelen die gedurende de referentieperiode zijn genomen met betrekking tot de promotie van E/S kenmerken en van invloed zijn op toekomstige referentieperiodes worden beschreven in de beantwoording van de vraag; *Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om te*

voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken? Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan aanpassing van beleid en engagementactiviteiten.

Uitsluiting controversiële activiteiten

Het uitsluitingsbeleid van bpfBOUW zorgt ervoor dat de portefeuille geen bedrijven of staatsobligaties van landen bevat welke bij controversiële activiteiten betrokken zijn. Het gaat hier om de volgende activiteiten:

- Betrokkenheid bij de productie van kernwapens, clusterbommen, landmijnen en chemische- en biologische wapens;
- Betrokkenheid bij de productie van tabak;
- Beleggingen in staatsobligaties van landen waarvoor een VN- of EU-wapenembargo geldt, en staatsobligaties van landen met de laagste scores op basis van de “voice & accountability” landenanalyses van de Wereldbank. De implementatie van de uitsluiting van landen op basis van de Wereldbank landenanalyses startte in september 2022 en werd afgerond in december 2022. Na afronding van de implementatie belegde bpfBOUW niet meer in staatsobligaties van de landen die uitgesloten worden op basis van de hiervoor genoemde landenanalyse van de Wereldbank.

Daarnaast belegt bpfBOUW niet in bedrijven die een bepaald deel van de omzet uit de extractie van thermische steenkoolwinning halen en uit de exploratie, productie en transport van teerzand.

Het belang in de bovenstaande activiteiten was voor 2022 nihil. BpfBOUW heeft geen schending gehad van het uitsluitingsbeleid. BpfBOUW heeft daarmee voldaan aan de promotie van dit kenmerk.

Beperken van klimaatverandering

Zowel voor de beleggingen in aandelen en vastgoed stelt bpfBOUW concrete doelstellingen op klimaat, in lijn met het klimaatakkoord van Parijs.

Bij de aandelenbeleggingen stelt bpfBOUW een CO₂-voetafdruk reductiedoelstelling. Dit is een doelstelling gebaseerd op de nulmeting in 2015. Ten opzichte van deze nulmeting streeft bpfBOUW een reductie na van 40% voor 2025.

Voor de informatie ten aanzien van de uitstoot van bedrijven wordt gebruik gemaakt van dataleverancier Trucost. Bij de bestaande methode wordt gerapporteerd over het aandeel van bpfBOUW in het aandelenkapitaal van de ondernemingen vermenigvuldigd met het tonnage CO₂-emissie van de onderneming. Voor de CO₂-voetafdruk wordt de totale CO₂-emissie gedeeld door het miljoen EUR geïnvesteerd in de betreffende ondernemingen.

Voor de vastgoedportefeuille wordt er beheerd ten opzichte van de doelstelling van het klimaatakkoord van Parijs. Daarbij streeft bpfBOUW naar een portefeuille die beter gepositioneerd is dan het afgesproken CRREM¹ reductiepad. BpfBOUW heeft als doel om in 2030 volledig inzicht te hebben in het energieverbruik en de CO₂-uitstoot van de portefeuille, zodat BpfBOUW actief kan sturen op het reduceren van het energieverbruik en te zorgen dat de jaarlijkse gemiddelde energie (kWh/m²) en broeikasgasemissie intensiteit (kg CO₂/m²) van de portefeuille onder het 1,5-graden pad van Parijs ligt en alle vastgoedmanagers van bpfBOUW zich hebben gecommitteerd aan een wetenschappelijk gefundeerde doelstelling in lijn met het klimaatakkoord van Parijs (1,5-graden). In de tussentijd wordt

¹ Carbon Risk Real Estate Monitor (CRREM). Afstemming van de bpfBOUW vastgoedportefeuille met deze monitor maakt het mogelijk om de verduurzaming van de portefeuille in lijn te brengen met het tempo dat nodig is om in 2050 klimaatneutraal te zijn.

ook actief gestuurd op deze doelstellingen middels het uitvoeren van verduurzamingsprojecten en engagement.

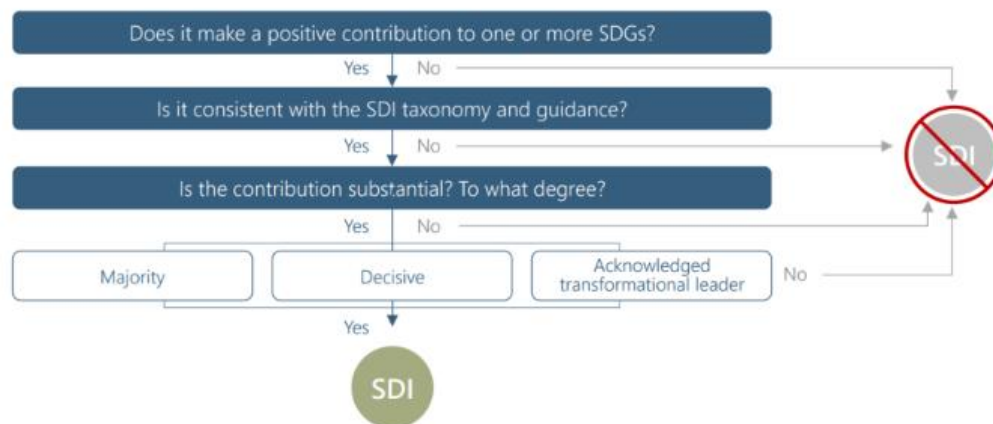
Bijdragen aan de VN Sustainable Development Goals (SDG's)

BpfBOUW kenmerkt bedrijven in portefeuille die met hun producten en diensten bijdragen aan de Sustainable Development Goal's (SDG's). Deze beleggingen noemen we Sustainable Development Investments (SDI's).² SDI's moeten, net als alle andere beleggingen, voldoen aan onze eisen voor rendement, risico, kosten en duurzaamheid.

Voor de gehele beleggingsportefeuille streefde bpfBOUW in 2022 naar een percentage Sustainable Development Investments (SDI's) van **25%** per eind 2025. Dit percentage wordt gemeten ten opzichte van de totale NAV (Net Asset Value ofwel netto vermogenswaarde). Het percentage van SDI's ten opzichte van de totale NAV van de portefeuille was per jaareinde 2022: **28%**.

Voor het investeren in een SDI worden altijd de risico- en rendementsverwachtingen in overweging genomen. Als een SDI dezelfde risico/rendementsverhoudingen heeft als een investering zonder de betreffende SDI classificatie, dan geniet de SDI de voorkeur voor de niet-SDI investering. Middels deze afweging per beleggingsbeslissing wordt er gestreefd naar een zo hoog mogelijk percentage SDI's als onderdeel van de gehele portefeuille.

SDI investeringen zijn geclassificeerd op basis van SDI Taxonomy & Guidance van het SDI Asset Owner Platform (AOP). Daarbij wordt gebruik gemaakt van de volgende SDI beslisboom (zie figuur hieronder):

Voor alle beleggingen in bedrijven vindt een toetsing plaats volgens de bovenstaande drie criteria uit de SDI beslisboom. "Majority" SDI's worden vervolgens als 100% SDI gerekend, "Decisive" en "Acknowledged transformational leader" worden als 50% SDI gerekend. Dat houdt in dat of 100% of 50% van de marktwaarde van het belang van bpfBOUW in de onderneming als SDI telt. Op deze manier is het mogelijk om het percentage SDI's als percentage van de totale investeringen van bpfBOUW te berekenen (NAV SDI's / Totale NAV).

Insluitingsbeleid - Verantwoord ondernemen op het gebied van milieu, mensenrechten en goed bestuur

In onze aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuilles beleggen we alleen nog in bedrijven die voldoen aan onze criteria (Koplopers) of bedrijven die we kunnen aanzetten tot verduurzaming met behulp van

² Met SDI's worden geen 'duurzame beleggingen in de zin van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) bedoeld.

Duurzaamheids-indicatoren meten hoe de milieu- of sociale kenmerken die door het financiële product worden gepromoot, worden bereikt.

engagement (Beloften). Laten Beloften na verloop van tijd (gemiddeld binnen een periode van twee of drie jaar) niet voldoende aantoonbare verduurzaming zien, dan vindt desinvestering van de belegging plaats. Alle beleggingen in portefeuille ontvangen een insluitingscriterium volgens het insluitingsbeleid.

Bedrijven worden binnen het insluitingsbeleid geclassificeerd als:

- Koploper;
- Achterblijver; of
- Belofte.

• **Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?**

Deze sectie moet in samenhang gelezen worden met de vorige vraag waarin een kwalitatieve beschrijving van de E/S kenmerken wordt gegeven. Op basis daarvan stellen wij de volgende beantwoordingstructuur voor:

#	Indicator	Resultaat rapportageperiode
	<i>Uitsluiting controversiële activiteiten</i>	
1	Geen belegging in bedrijven die betrokken zijn bij controversiële wapens (antipersoons-mijnen, clustermunie, chemische wapens en biologische wapens) referentiewaarde: 0	Geen beleggingen in portefeuille welke aan hiernaast genoemde karakteristieken voldoen. Waarde voor 2022: 0 . BpfBOUW heeft geen schending gehad van het uitsluitingsbeleid.
2	Geen beleggingen in staatsobligaties van landen waarvoor een VN-/EU-wapenembargo geldt en staatsobligaties van landen met de laagste scores op basis van de “voice & accountability” landenanalyses van de Wereldbank referentiewaarde: 0	Geen beleggingen in portefeuille welke aan hiernaast genoemde karakteristieken voldoen. Waarde voor 2022: 0 . BpfBOUW heeft geen schending gehad van de uitsluiting van landen waarvoor een VN-/EU wapenembargo geldt. We verwijzen voor de selectie en uitsluiting van de betreffende bedrijven naar het uitsluitingsbeleid.
3	Geen beleggingen in bedrijven die omzet halen uit kolen en teerzand (omzetrempels van respectievelijk 30% en 20%). referentiewaarde: 0	Geen beleggingen in portefeuille welke aan hiernaast genoemde karakteristieken voldoen. Waarde voor 2022: 0 . BpfBOUW heeft geen schending gehad van dit E/S karakteristiek. We verwijzen voor de selectie van de betreffende bedrijven naar het insluitingsbeleid.
4	Geen beleggingen in bedrijven die betrokken zijn bij de productie van tabak referentiewaarde: 0	Geen beleggingen in portefeuille welke aan hiernaast genoemde karakteristieken voldoen. Waarde voor 2022: 0 . BpfBOUW heeft geen schending gehad ten aanzien van het uitsluitingsbeleid. We verwijzen voor de selectie en uitsluiting van de betreffende bedrijven naar het uitsluitingsbeleid.
	<i>Beperken van klimaatverandering</i>	
5	CO ₂ -reductie van aandelenportefeuille 2025 (peiljaar 2015)	De totale reductie ten opzichte van het peiljaar is: -52.5% Additioneel betekent dit een carbon footprint voor de verschillende producten als volgt: <ul style="list-style-type: none"> • DME pool: 102.91 tCO₂e/ mln EUR • DME MinVol pool: 148.53 tCO₂e/ mln EUR

#	Indicator	Resultaat rapportageperiode
		<ul style="list-style-type: none"> RI Index pool: 77.48 tCO₂e/ mln EUR Global Small Cap segregated account: 94.85 tCO₂e/ mln EUR EME pool: 117.02 tCo2e/ mln EUR <p>Het gaat hier om het aantal ton CO₂ per miljoen EUR geïnvesteerd. Voor aandelen wordt dit gemeten naar het belang in de betreffende onderneming³.</p>
6	Toename reikwijdte van gegevens over CO ₂ -emissies en energieverbruik van internationale vastgoedportefeuille (Bouwinvest).	De reikwijdte van gegevens over CO ₂ -emissies en energieverbruik binnen de internationale vastgoedportefeuille is 75% (CO ₂) en 75% (Energieverbruik). Het doel is om uiterlijk in 2030 volledig inzicht te hebben in het energieverbruik en de CO ₂ -uitstoot op van de portefeuille.
7	Reductie van energie intensiteit (kWh/m ²) van de Nederlandse vastgoedportefeuille (Bouwinvest) referentiewaarde: 35% reductie ten opzichte van referentiejaar 2015 waar de energie intensiteit 179 kWh/m ² was.	Met 123 kWh/m² is de energie-intensiteit van de Nederlandse vastgoedportefeuille in 2021 met bijna 28% afgenomen ten opzichte van het referentiejaar 2015 (179 kWh/m ²). De doelstelling is om voor eind 2030 het energieverbruik van deze portefeuille met 35% te reduceren ten opzichte van 2015.
	<i>Bijdragen aan de VN SDG's</i>	
8	Beleggen in bedrijven die bijdragen aan de VN SDG. Onderdeel van de SDI's zijn groene, sociale obligaties en groene hypotheek.	Per jaareinde was het percentage SDI's ten opzichte van de totale NAV 28% .
	<i>Insluitingsbeleid - Verantwoord ondernemen op het gebied van milieu, mensenrechten en goed bestuur</i>	
9	Koplopers in de aandelen en obligatieportefeuille. Referentiewaarde: Percentage van de beleggingen in koplopers	Middels engagement en portefeuille management wordt een koploper percentage gemeten voor de aandelen en obligatieportefeuille. Per jaareinde was het percentage: 74.2% koplopers. Met het percentage dat niet wordt geclassificeerd als koploper, daarmee wordt engaged.

- **... en in vergelijking tot voorafgaande perioden?**

2022 is het eerste jaar waarover op deze wijze verslag wordt gedaan deze vraag is derhalve niet van toepassing in deze referentieperiode.

- **Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?**

Vooral nog promoot de regeling alleen E/S kenmerken en heeft het geen minimum aandeel in duurzame beleggingen in het kader van Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) vastgesteld, en ook geen ecologisch duurzame beleggingen. Om te bepalen of een belegging conform SFDR kwalificeert als een "duurzame belegging" moet een omvangrijk raamwerk worden opgebouwd, om voor iedere belegging vast te stellen of deze duurzaam is. Dit betekent dat voor iedere belegging moet worden vastgesteld of deze bijdraagt aan een milieudoelstelling of een sociale doelstelling. Daarnaast moet de belegging altijd

³ Als voorbeeld: we hebben een belang van 5% in bedrijf x. Dan wordt 5% van de totale uitstoot van bedrijf x meegenomen in de calculatie.

in een onderneming zijn die praktijken van goed bestuur volgt en mag het geen ernstige afbreuk doen aan bepaalde andere milieu- en sociale doelstellingen.

In 2022 beschikte bpfBOUW nog niet over een dergelijk raamwerk om beleggingen als "duurzaam" conform SFDR te kwalificeren.

- **Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstig afbreuk gedaan aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen?**

Deze vraag is niet op dit product van toepassing omdat het product E/S kenmerken promoot, maar **geen duurzame beleggingen** deed.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Dit product heeft rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren, zoals gedefinieerd in de EU regelgeving. Dit betreft ecologische, sociale en werkgelegenheidszaken, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en van omkoping.

Wij hebben het OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers als leidraad gebruikt bij de selectie, engagement en monitoring van onze beleggingen. Hier staat beschreven hoe onze vermogensbeheerders dit doen. Wij verwachten van onze vermogensbeheerders dat zij de portefeuille screenen op de eventuele negatieve impact van beleggingen en vervolgens de meest ernstige impacts prioriteren (op basis van zwaarte, reikwijdte, onomkeerbaarheid en waarschijnlijkheid). Waar zinvol raadplegen wij externe experts en andere belanghebbenden voor aanvullend onderzoek en perspectief.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Ecologische indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren					
PAI	Indicator		Toelichting	Beleggings-categorie	Uitkomst
PAI 1	Broeikasgas (BKG)-emissies	Scope 1- BKG-emissies	Scope 1 en 2 emissies van de beleggingen worden gemeten en gemonitord.	Aandelen en obligaties	De gemiddelde uitstoot voor de aandelen / obligatie portefeuille per 2022 was: 878 kTon BKG emissies. Het getal is gemeten op basis van de ondernemingswaarde van de belegging.
		Scope 2- BKG-emissies	Scope 3 emissies worden niet gemeten.		

Ecologische indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren					
PAI	Indicator		Toelichting	Beleggings-categorie	Uitkomst
PAI 2	CO ₂ -voetafdruk	CO ₂ -voetafdruk	Op basis van onze koolstofvoetafdrukdoelstelling ⁴ , meten we hoeveel koolstof wordt uitgestoten door bedrijven waarin dit product investeert en hoeveel hiervan aan deze bedrijven kan worden toegeschreven.	Aandelen en obligaties	De gemiddelde CO ₂ -voetafdruk over 2022 was: 57.5 kTon/mIn EUR voor de aandelenportefeuille (ontwikkelde en opkomende markten) samen met de obligatie portefeuille. Het getal is gemeten op basis van de ondernemingswaarde van de belegging.
PAI 4	Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Een aantal bedrijven dat actief is in de fossiele brandstofsector is verkocht op basis van criteria voor klimaat in het insluitingsbeleid. Het gaat om energie- en nutsbedrijven die volgens onze analyses achterlopen op het gebied van klimaatverandering. Deze bedrijven zijn in de loop van 2022 afgestoten.	Aandelen en obligaties	<p>De blootstelling aan bedrijven actief in de fossiele brandstofsector was gemiddeld (gemiddelde vier kwartalen) voor het jaar: EUR 417,919.</p> <p>De fossiele brandstofsector is als volgt gedefinieerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedrijven welke meer dan 1% van de omzet uit productie of exploratie van fossiele brandstoffen halen; • Bedrijven welke meer dan 20% van de omzet halen uit de fossiele brandstoffen waarde keten. <p>Sommige bedrijven worden uitgesloten uit de bovenstaande definitie en dat zijn de volgende bedrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meerderheids-SDI's op basis van SDG 7 & 13; • Het betreft een nutsbedrijf; • Het bedrijf heeft een "1.5 graden" SBTI korte termijn target; • Het bedrijf heeft een "1.5 graden" TPI CO₂-resultaat doel en heeft een TPI Management Quality score van 3 of 4.

⁴ Voor meer informatie over onze voetafdruk doelstellingen, zie ons VB-beleid.

Sociale indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren					
PAI	Indicator		Toelichting	Beleggings-categorie	Uitkomst
PAI 10	Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	Op basis van het insluitingsbeleid kunnen wij alleen beleggen in bedrijven die betrokken zijn bij schendingen van de UNGC-principes of OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen als we ook met deze bedrijven een engagement zijn gestart.	Aandelen en obligaties	Met de ondernemingen die niet in lijn handelen met de VN Global Compact of de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) is een engagement gestart.
PAI 13	Genderdiversiteit raad van bestuur	Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	Genderdiversiteit in het bestuur wordt aangepakt via het Stewardshipbeleid en het stembeleid. De gemiddelde verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke bestuursleden in bedrijven waarin is belegd van dit product wordt behandeld in ons stemgedrag dat is gebaseerd op onze verwachtingen rond de samenstelling en diversiteit van de raad van bestuur.	Aandelen	Bij de aandelenbeleggingen is een aantal stemmen uitgebracht om de genderdiversiteit in de raad van bestuur van bedrijven te verbeteren. Het aantal stemmen was gekoppeld aan de volgende vijf aandelen producten: DME pool: 608 Min Vol pool: 109 EME pool: 535 DME RI Index pool: 283 Global Small Cap: 587
PAI 14	Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoons-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	Conform ons uitsluitingsbeleid beleggen wij niet in controversiële wapens.	Alle relevante beleggings-categorieën	Op basis van ons uitsluitingsbeleid zijn 57 beleggingen uitgesloten die betrokken zijn bij de productie of verkoop van controversiële wapens.

Ecologische indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren in vastgoedactiva					
PAI	Parameter		Toelichting	Beleggings-categorie	Uitkomst
PAI 17	Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen	Wij hebben vrij beperkte tot geen blootstelling aan fossiele brandstoffen.	Vastgoedactiva bij Bouwinvest	Onze uitvoerder Bouwinvest sluit beleggingen in gebouwen die worden gebruikt voor het winnen, opslaan, vervoeren en produceren van fossiele brandstoffen uit. Dit betekent dat wij in 2022 geen blootstelling hebben aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva.
PAI 18	Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva	Wij hebben een doelstelling om de energie intensiteit van onze vastgoedactiva terug te brengen.	Vastgoedactiva bij Bouwinvest	Wij hebben een doelstelling om de energie-intensiteit van onze Nederlandse vastgoedactiva terug te brengen en voor de internationale vastgoedactiva sturen we op toename van het aandeel hernieuwbare energie en een afname in het energieverbruik. Dit leidt ertoe dat het aandeel energie-inefficiënte vastgoedactiva afneemt over de jaren.

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die tijdens de referentieperiode **het grootste deel uitmaken van de beleggingen** van het financiële product.

Nr.	Grootste belegging	Sector	% activa	Land
1	Residential Fund	Vastgoed	4.55%	Nederland
2	Federal Republic of Germany	Overheid	2.10%	Duitsland
3	French Republic	Overheid	2.03%	Frankrijk
4	United States of America	Overheid	2.02%	VS
5	Office Fund	Vastgoed	0.99%	Nederland
6	Retail Fund	Vastgoed	0.66%	Nederland
7	Kingdom of the Netherlands	Overheid	0.64%	Nederland
8	Italian Republic	Overheid	0.63%	Italië
9	Vista Hypotheken	Nederlandse Woninghypotheken	0.55%	Nederland
10	Fannie Mae or Freddie Mac	Securitized	0.46%	VS
11	Kingdom of Spain	Overheid	0.44%	Spanje
12	Federal National Mortgage Association	Securitized	0.41%	VS
13	Healthcare Fund	Vastgoed	0.40%	Nederland
14	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	Overheid	0.39%	VK
15	Hotel Fund	Vastgoed	0.32%	Nederland

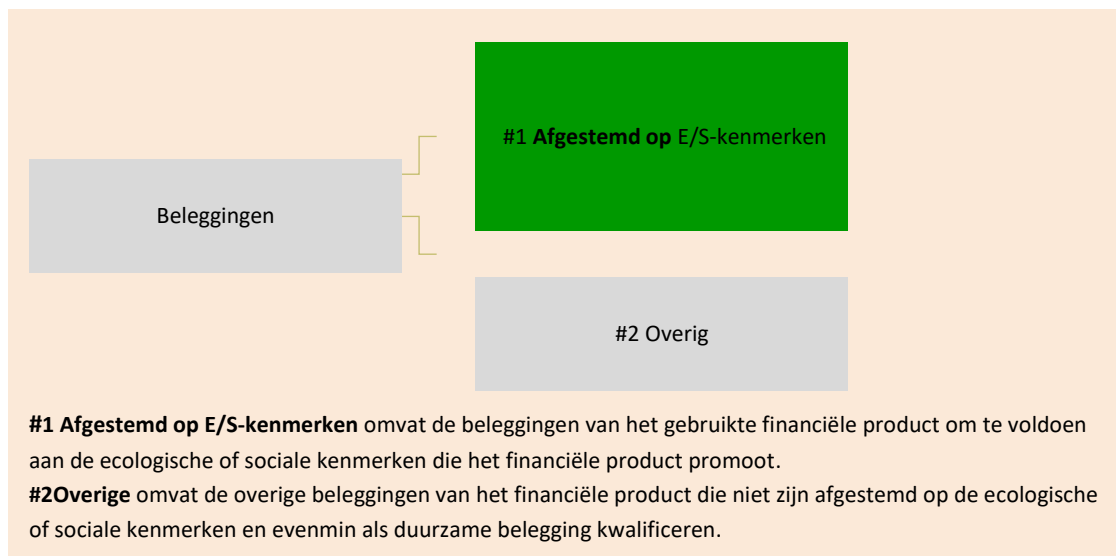

Wat was het aandeel duurzaamheids-gerelateerde beleggingen?

Dit financiële product bevat geen duurzame beleggingen. BpfBOUW heeft wel een Verantwoord Beleggen beleid, dat is te vinden op onze website.

Activa allocatie beschrijft het aandeel van investeringen in specifieke activa.

- **Hoe zag de activa-allocatie eruit?**

De beleggingen van bpfBOUW zijn als volgt opgebouwd:

- Beleggingen die E/S karakteristieken promoten: **85%**
- Overige: **15%**

Beleggingscategorie	E/S karakteristiek (gemiddeld)	Gewogen E/S karakteristiek
Vastgoed	100%	22%
Credits	78%	19%
Staatsobligaties	100%	15%
Aandelen Ontwikkelde Markten	99%	15%
Private Equity	37%	4%
Aandelen Opkomende Markten	100%	5%
Emerging Market Debt	100%	4%
Infrastructuur	90%	0%
Hedge Funds	0%	0%
Overlay	0%	0%
Totaal	70%	85%

- **In welke economische sectoren werd belegd?**

Sector	Gewicht
--------	---------

Consumptiegoederen	4%
Financiële instellingen	25%
Energie	1%
Farmacie	4%
Industrie en Transport	4%
ICT	7%
Telecom	2%
Basisindustrie	2%
Overheid	20%
Securitized	4%
Vastgoed	22%
Dagelijkse goederen	3%
Nutsbedrijven	2%

Sectoren zoals bovenstaand benoemd zijn gebaseerd op de Global Industry Classification Standard (GICS) met daarbij toevoegingen voor specifieke beleggingen (bijvoorbeeld Overheid).

In welke mate waren de duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

BpfBOUW heeft in de pensioenregeling gedurende de referentieperiode 0% duurzame beleggingen gedaan met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-Taxonomie.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “#2 Overige”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Voor deze pensioenregeling zijn de volgende beleggingen opgenomen in #2 Overige:

- Geldmarktinstrumenten;
- Derivaten;
- Exchange Traded Funds (ETF's);
- Hedge Funds; en
- Overlay.

Daarnaast nog een gedeelte van de beleggingen in:

- Aandelen Ontwikkelde Markten;
- Credits;
- Infrastructuur; en
- Private Equity.

Bij de beleggingen die behoren tot #2 Overig worden geen ecologische en/of sociale minimum waarborgen toegepast. Deze beleggingen betreffen onder andere derivaten en liquide middelen die uitsluitend gebruikt worden voor efficiënt portefeuillebeheer en voor het beperken van risico's in overeenstemming met de Pensioenwet. Voor #2 Overige bestaan er geen ecologische of sociale minimumwaarborgen.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om te voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken?

Insluiten van beleggingen

Voor het insluitingsbeleid worden periodiek duizenden bedrijven beoordeeld op basis van ESG-criteria. Vanaf 2020 beleggen we alleen nog in bedrijven die aan onze criteria voldoen (koplopers) of bedrijven waarvan wij verbetering verwachten (beloften).

In geval van beloften wordt bekeken of er voldoende mogelijkheden zijn om de negatieve gevolgen van de bedrijfsactiviteiten te stoppen, voorkomen of beperken. Alleen als onze vermogensbeheerder mogelijkheden ziet voor verbetering, kan een dialoog met het betreffende bedrijf worden gevoerd (*engagement*). Bij gebrek aan voortgang kan worden besloten tot verkoop van de belegging. Op onze website staat een overzicht van bedrijven waarin wij beleggen.

In 2022 publiceerden we op onze website een overzicht⁵ van de resultaten van afgesloten engagementtrajecten in het kader van ons insluitingsbeleid, zoals in het Convenant Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen Pensioenfondsen (IMVB-Convenant) is afgesproken.

Uitsluiten van beleggingen

We beleggen niet in bedrijven die betrokken zijn bij de productie van tabak, clusterbommen, landmijnen, biologische- en chemische wapens en kernwapens. We beleggen ook niet in staatsobligaties van landen waarvoor een bindend wapenembargo van de Verenigde Naties of Europese Unie geldt.

We besloten in 2022 onze beleggingen in Rusland te verkopen. Aanleiding was de Russische militaire aanval op Oekraïne. Het is nog niet gelukt om alle beleggingen te verkopen vanwege wettelijke beperkingen opgelegd door Rusland.

Eind 2022 scherpten we onze ambitie aan om niet te beleggen in staatsobligaties van landen die burgervrijheden en democratie in grote mate beperken. We volgen hierbij de “voice and accountability” landenanalyses van de Wereldbank, een vergelijking tussen landen op rechten zoals vrijheid van meningsuiting, van vereniging, vrije pers en de mogelijkheid voor burgers van een land om hun eigen regering te kiezen.

Klimaatverandering

We streven ernaar onze portefeuille in lijn te brengen met het internationale Klimaatakkoord van Parijs. We willen dat bedrijven waarin we beleggen hun uitstoot van broeikasgassen beperken. Onze vermogensbeheerder APG voert individueel en binnen de samenwerkingsverbanden Climate Action 100+ en de Dutch Climate Coalition druk uit op bedrijven met een grote klimaatimpact. In 2022 scherpten we ons beleid aan voor het stemmen over klimaat bij bedrijven in de energiesector en andere sectoren met een grote klimaatimpact.

In 2022 was de CO₂-voetafdruk van onze aandelenbeleggingen 55% lager dan in het peiljaar 2015. In ons verslag Verantwoord Beleggen 2022 rapporteren we over de verlaging van de CO₂-voetafdruk van onze beleggingen in aandelen, alsmede over de CO₂-voetafdruk van andere beleggingscategorieën.

In 2022 publiceerden we ons [Klimaatactieplan](#) zoals is afgesproken in het Klimaatcommitment van de financiële sector. Met het ondertekenen van dit commitment heeft bpfBOUW zich vrijwillig verbonden aan het nationale Klimaatakkoord. In ons Klimaatactieplan zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

⁵ <https://www.bpfbouw.nl/content/dam/bpfbouw/documents/pdf/bpfBOUW%20IMVB%20Engagement%20rapportage.pdf>

- We verlagen de CO₂-voetafdruk van de aandelen- en obligatieportefeuille met 50% in 2030 (t.o.v. 2019).
- In 2025 draagt minstens 30% van ons belegd vermogen bij aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen, inclusief SDG 7: Betaalbare en duurzame energie.
- We bouwen onze beleggingen in bedrijven die een deel van hun omzet uit de winning van steenkool of teerzand halen verder af.
- In ons insluitingsbeleid scherpen we de klimaatcriteria verder aan voor bedrijven waarin we beleggen.
- We verminderen het energieverbruik van onze Nederlandse vastgoedbeleggingen met 35% in 2030 (t.o.v. 2015).

BpfBOUW heeft de ambitie om de vastgoedportefeuilles uiterlijk in 2045 te laten voldoen aan de klimaatdoelstellingen van Parijs. Onderdeel hiervan is om bestaand vastgoed van het aardgas te halen en te investeren in isolatie en de verduurzaming van de energievoorziening. In het Klimaatactieplan zijn voor de Nederlandse en internationale vastgoedportefeuille tussendoelstellingen voor 2030 opgenomen.

Engagement

In het bpfBOUW Stewardship beleid⁶ wordt uiteengezet hoe onze vermogensbeheerder namens ons dialoog en engagement voert met de bedrijven in de portefeuille, en stemt op de aandeelhoudersvergaderingen van de beursgenoteerde bedrijven.

Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen

In 2022 scherpten wij ons stembeleid aan ten aanzien van de volgende onderwerpen:

- *Klimaat*: Onze klimaat-gerelateerde verwachtingen zijn in 2022 verder in het stembeleid geadresseerd door de uitbreiding van de bedrijven in scope, en de aanscherping van de verwachtingen rond klimaat-gerelateerde governance, openbaarmakingen en doelstellingen.
- *Diversiteit*: Om onze verwachtingen op het gebied van diversiteit in de toezichthoudende besturen van bedrijven verder te adresseren is in 2022 het stembeleid aangescherpt. In 2022 stemde bpfBOUW tegen leden van de nominatiecommissie bij bedrijven waar het bestuur onvoldoende divers is.
- *Mensenrechten*: Om de noodzaak van effectieve due diligence op het gebied van mensenrechten verder te benadrukken, heeft bpfBOUW in 2022 gestemd tegen de voorzitter van de raad van commissarissen van bedrijven die geen due diligence op het gebied van mensenrechten hebben, en geen significante vooruitgang hebben laten zien in het tot stand brengen van een mensenrechtenbeleid.
- *Digitalisering*: In 2022 heeft bpfBOUW de besturen van Big Tech en andere digitale bedrijven in haar stemgedrag ter verantwoording geroepen voor schendingen van digitale rechten. Dit betrof voornamelijk Big Tech en andere digitale bedrijven met problemen met privacy, inhoudsmoderatie of gezichtsherkenning. Ook was er meer aandacht voor aandeelhoudersvoorstellen gericht op betere inhoudsmoderatie en privacy normen, en een betere afstemming van lobbypraktijken op beleidsverklaringen door deze bedrijven.

⁶ Het bpfBOUW Stewardship beleid is te vinden op onze website.

- *Controle op raciale gelijkheid*: Aandeelhoudersvoorstellen over rassengelijkheid en/of richtlijnen voor controle op burgerrechten zijn in 2022 nauwlettend beoordeeld. Bij deze beoordeling is gekeken naar hoe een bedrijf omgaat met rassenongelijkheid en discriminatie.

Onze vermogensbeheerder APG heeft in 2022 namens bpfBOUW gestemd over ruim 47.000 voorstellen op aandeelhoudersvergaderingen. In 2022 publiceerde bpfBOUW op haar website een nieuw stemplatform waarop de door onze vermogensbeheerder namens bpfBOUW uitgebrachte stemmen nog inzichtelijker en transparanter worden gemaakt. Op het stemplatform kan historische informatie worden gevonden over de bedrijven, sectoren, landen en specifieke agendapunten waarop is gestemd.

Beleggen in duurzame ontwikkeling

BpfBOUW belegt steeds meer in bovengemiddelde duurzaam vastgoed en in bedrijven die met hun producten bijdragen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals). Deze doelen zijn in 2015 opgesteld door de Verenigde Naties en richten zich onder andere op duurzame steden, betaalbare en duurzame energie en verantwoorde productie. Beleggingen die hieraan bijdragen noemen we Sustainable Development Investments (SDI's)⁷.

Onder onze SDI's bevinden zich veel obligaties met een ecologisch of sociaal oogmerk (zogenoemde groene of sociale obligaties). Deze worden uitgegeven door bedrijven, overheden en instellingen voor de financiering van groene, sociale of duurzaamheidsprojecten. Voor zulke obligaties stellen we dezelfde eisen aan rendement, risico en kosten als voor andere beleggingen. Obligaties met een ecologisch of sociaal oogmerk leveren op die manier financieel én maatschappelijk rendement op.

In 2022 scherpten we onze doelstelling voor het beleggen in SDI's aan van 25% naar 30% van het pensioenvermogen in 2025. In ons verslag Verantwoord Beleggen rapporteren we hoeveel (miljard euro) we eind 2022 hadden belegd in bedrijven die met hun producten bijdragen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen.

⁷ Met SDI's worden geen 'duurzame beleggingen in de zin van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) bedoeld.